

Hyvä sisärengaslainen,

Tällä kertaa vuorossa Johanneksen evankeliumin 4. luku, jossa puhutaan mm. elävästä vedestä ja todellisesta ruoasta.

Voit lähettää kysymyksiä, palautetta, esirukousaiheita ym. osoitteeseen: pastori@tunti.com

Jeesus sai tietää fariseusten kuulleen, että hän kokosi ympärilleen enemmän opetuslapsia ja kastoi useampia kuin Johannes - tosin hän ei itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa. Silloin hän lähti Juudeasta ja siirtyi takaisin Galileaan. Hänen oli kuljettava Samarian kautta. Matkallaan Jeesus tuli Sykar-nimiseen Samarian kaupunkiin. Sen lähellä oli maa-alue, jonka Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille, ja siellä oli Jaakobin kaivo. Matkasta uupuneena Jeesus istahti kaivolle. Oli keskipäivä, noin kuudes tunti. (Joh. 4:1-6)

Jeesuksen toiminta alkoi saada sellaiset mittasuhteet, että fariseukset alkoivat huolestua. Niinpä Jeesus katsoi parhaaksi vetäytyä kotiseudulleen Galileaan jatkamaan työrään, sillä vielä ei ollut kärsimysten ja sovituskuoletaman aika.

Lyhin tie Juudeasta – Jerusalemin ympäristöstä – Galileaan kulki Samarian halki. Hurskaat juutalaiset valitsivat kuitenkin yleensä pidemmän tien Jordanin itäpuolitse, koska samarialaisia pidettiin saastaisina, eikä heidän kanssaan voinut siksi olla tekemisissä. Samarialaiset olivat

jonkinlaista sekakansaa, juutalaisten ja pakanoitten jälkeläisiä. He itse pitivät itseään oikeana Jumalan kansana, mutta juutalaiset halveksivat heitä.

Jeesus kulkee kuitenkin Samarian alueen halki, ja näin osoittaa hyväksyntänsä muitten halveksimille. Muuallakin evankeliumeissa Jeesus asettaa samarialaisen esikuvalliseen asemaan (Laupias samarialainen; Luuk 10:25-37. Spitaalista parantunut ja kiittämään palannut samarialainen; Luuk 17:11-19).

Eräs samarialainen nainen tuli noutamaan vettä, ja Jeesus sanoi hänelle: "Anna minun juoda astiastasi." Opetuslapset olivat menneet kaupunkiin ostamaan ruokaa. Samarialaisnainen sanoi: "Sinähän olet juutalainen, kuinka sinä pyydät juotavaa samarialaiselta naiselta?" Juutalaiset eivät näet ole missään tekemisissä samarialaisten kanssa. (Joh 4:7-9)

Samaan aikaan Jeesuksen kanssa kaivolle tulee samarialainen nainen. Opetuslapset ovat lähteneet ostamaan ruokaa, ja niin Jeesus ja nainen ovat kaivolla kahdestaan. Muutenkin Johanneksen evankeliumissa Jeesus keskusteleekin usein kahden kesken erilaisten ihmisten kanssa. Jeesus tahtoo

kohdata meidät henkilökohtaisesti ainutlaatuisina yksilöinä.

Nyt Jeesus rikkoo kaikkia soveliaisuussääntöjä. Ensinnäkin hän, juutalainen mies, suostuu keskustelemaan samarialaisen kanssa. Toiseksi, eihän

miehen sopinut puhua vieraan naisen kanssa. Sitä paitsi Jeesus hyvin tiesi, millainen nainen hänen kanssaan oli kaivolla. Eihän kukaan kunniallinen nainen tullut kaivolle päivän kuumimpana hetkenä, ja juuri siksi – välttääkseen toisten kohtaamisen - tämä nainen oli liikkeellä juuri nyt. Jeesus näkee

samarialaisessa naisessa uutta elämää tarvitsevan ihmisen, ja siksi hän aloittaa keskustelun.

Jeesus sanoi naiselle: "Jos tietäisit, minkä lahjan Jumala on antanut, ja ymmärtäisit, kuka sinulta pyytää juotavaa, pyytäisit itse häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä." Nainen sanoi: "Herra, eihän sinulla edes ole astiaa, ja kaivo on syvä. Mistä sinä lähdevettä ottaisit? Et kai sinä ole suurempi kuin isämme Jaakob, jolta olemme saaneet tämän kaivon? Hän joi itse tämän kaivon vettä, ja sitä joivat hänen poikansa ja hänen karjansakin." Jeesus vastasi hänelle: "Joka juo tätä vettä, sen tulee uudelleen jano, mutta joka juo minun antamaani vettä, ei enää koskaan ole janoissaan. Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä." Nainen sanoi: "Herra, anna minulle sitä vettä. Silloin minun ei enää tule jano eikä minun tarvitse käydä täällä veden haussa." (Joh. 4:10-15)

Jeesus alkaa puhua elävästä vedestä, mutta nainen ei ymmärrä alkuunkaan, mistä on kyse. Tässä suhteessa nainen muistuttaa edellisen luvun Nikodemosta. Tosin Jeesus puhuu tahallaan arvoituksellisesti. Nimittäin, 'elävä vesi' tarkoittaa lähdevettä, ja siksi nainen luulee, että nyt keskustellaan aivan tavallisesta vedestä. Jeesus kuitenkin puhuu sellaisesta vedestä, joka sammuttaa sydämen janon ja antaa elämän. Mitä sellainen 'elävä vesi' sitten on? Joh. 7:37-39 Jeesus puhuu

taas elävästä vedestä, ja tällä kertaa Johannes selittää, mistä on kysymys. Elävä vesi viittaa Henkeen, jonka Jeesukseen uskovat saavat. Voimme kuitenkin myös ajatella, että elävällä vedellä Jeesus tarkoittaa kaikkea sitä, mitä Jumala meille lahjoittaa hengellistä elämää ja iankaikkisuutta varten: syntien anteeksisaaminen, armo, uskon lahja, Pyhä Henki.

Jeesus sanoi hänelle: "Mene hakemaan miehesikin tänne." "Ei minulla ole miestä", nainen vastasi. Jeesus sanoi: "Totta puhuit: ei sinulla ole miestä. Viisi miestä sinulla on

ollut, ja se, jonka kanssa nyt elät, ei ole sinun miehesi. Siinä puhuit totta." Nainen sanoi: "Herra, minä huomaan, että sinä olet profeetta. (Joh. 4:16-19)

Keskustelu jatkuu, ja Jeesus satuttaa naista arkaan paikkaan. Jeesus tiesi, että nainen eli synnissä, ja vaikka Jeesus rakastaa syntistä ihmistä, hän ei kuitenkaan hyväksy syntiä. Siksi Jeesus terävällä ja kohtikäyvällä sanallaan paljastaa naisen elämän pimeän puolen – ja haluaa tehdä sen meillekin. Synti

täytyy tuoda valoon, jotta Jeesuksen veri voi puhdistaa sen.

Nyt nainen myös tajuaa sen, ettei ole tekemisissä kenen tahansa kanssa. Jeesuksen täytyy olla profeetta, eihän hän muuten voisi tietää naisen elämän salaisuuksia.

Meidän isämme ovat kumartaneet ja rukoilleet Jumalaa tällä vuorella, kun taas te väitätte, että oikea paikka rukoilla on Jerusalemissa." Jeesus vastasi: "Usko minua, nainen: tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa. Te kumarratte sellaista, mitä ette tunne, mutta me kumarramme häntä, jonka tunnemme, sillä pelastaja nousee juutalaisten keskuudesta. Tulee aika -- ja se on jo nyt -- jolloin kaikki oikeat rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa. Sellaisia rukoilijoita Isä tahtoo. Jumala on henki, ja siksi niiden, jotka häntä rukoilevat, tulee rukoilla hengessä ja totuudessa." (Joh. 4:20-24)

Nainen kääntää keskustelun toiseen, vähemmän kiusalliseen, aiheeseen. Ehkä taustalla oli myös aito halu saada kuulla profeetan näkemys kiistakysymyksestä. Samarialaisten pyhä rukouspaikka oli Garissimin vuorella, kun taas juutalaiset pitivät Jerusalemin temppeliä ainoana oikeana rukouspaikkana, jota kohti rukoukset suunnattiin silloinkin, kun ei voitu tulla itse temppeliin rukoilemaan. Kummat siis ovat oikeassa?

Jeesus ei varsinaisesti ota kantaa siihen, ovatko samarialaiset vai juutalaiset oikeassa, vaikka sanookin pelastajan nousevan

juutalaisten keskuudesta (Jeesushan oli juutalainen). Jeesus haluaa opettaa, että rukouksessa ei ole keskeistä se, missä rukoillaan. Yleensä ulkonaiset Jumalan palvelemisen muodot kuten erityiset paikat, ajat tai rukousasennot eivät olleet Jeesukselle tärkeitä, vaan olennaista oli ja on se, että rukous on keskustelua Isän kanssa. Ulkonaisia muotoja tärkeämpi on sydämen asenne ja usko. Omalla tavallaan tämä liittyy luvun 3. opetukseen uudestisyntymisestä. Vedestä ja Hengestä syntyneet ovat Jumalan lapsia, ja siksi he myös voivat rukoilla Isää hengessä ja totuudessa.

Nainen sanoi: "Minä tiedän kyllä, että Messias tulee." -- Messias tarkoittaa Kristusta. -- "Kun hän tulee, hän ilmoittaa meille kaiken." Jeesus sanoi: "Minä se olen, minä, joka tässä puhun kanssasi." (Joh. 4:25-26)

Messiasta, Jumalan lupaamaa hyvää kuningasta, odotettiin niin juutalaisten kuin samarialaistenkin keskuudessa. Messiaan tulon liitettiin eri ryhmien keskuudessa suuria odotuksia. Häntä odotettiin sekä poliittiseksi että uskonnolliseksi johtajaksi, joka ratkaisisi kansan monet ongelmat.

Jeesuksen aikana odotus oli kiihkeää, ja monta messiaskandidaattia oli jo ehtinyt esiintyäkin – tosin huonolla menestyksellä. Nyt samarialainen huono nainen saa ensimmäisenä kuulla Jeesuksen julistavan olevansa luvattu Messias.

Juuri silloin tulivat opetuslapset paikalle. Heitä hämmästytti, että Jeesus puhui naisen kanssa, mutta kukaan ei kuitenkaan kysynyt, mitä hän tahtoi ja miksi hän puhui naiselle. Nainen jätti vesiruukkunsa siihen, meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille: "Tulkaa katsomaan, tuolla on mies, joka kertoi minulle kaiken mitä olen tehnyt! Olisiko hän Messias?" Ihmiset lähtivät kaupungista ja tulivat Jeesuksen luo. (Joh. 4:27-30)

Nyt opetuslapset tulevat paikalle ja ovat syystä hämmästyneitä. He olivat vielä kiinni totutuissa säännöissä: juutalaiset miehet eivät keskustele samarialaisten naisten kanssa. He kuitenkin ymmärsivät, että Jeesus varmasti tiesi mitä teki, ja ehkä aavistivat jo jotain siitäkin, että oli koittamassa uusi aika, jolloin monet vanhat näkemykset tulisivat muuttumaan. Siksi he eivät tuoneet hämmästyttävää julki ääneen.

Naiseen Jeesuksen kohtaaminen vaikutti dramaattisesti. Vesiruukku jäi kaivolle ja ihmisten kohtaamisen pelko unohtui. Nyt piti äkkiä kertoa muillekin, mitä oli tapahtunut. Yhden ihmisen elämässä tapahtunut muutos sai aikaan herätyksen koko kaupungissa.

Sillä välin opetuslapset sanoivat Jeesukselle: "Rabbi, tule syömään." Mutta hän sanoi heille: "Minulla on ruokaa, josta te ette tiedä." Opetuslapset kummastelivat keskenään: "Onko joku tuonut hänelle syötävää?" Mutta Jeesus jatkoi: "Minun ruokani on se, että täytän lähettäjäni tahdon ja vien hänen työnsä päätökseen. Te sanotte: 'Neljä kuuta kylvöstä korjuuseen.' Minä sanon: Katsokaa tuonne! Vainio on jo vaalennut, vilja on kypsä korjattavaksi. Sadonkorjaaja saa palkkansa jo nyt, hän kokoaa satoa iankaikkiseen elämään, ja kylväjä saa iloita yhdessä korjaajan kanssa. Tässä pitää paikkansa sanonta: 'Toinen kylvää, toinen korjaa.' Minä olen lähettänyt teidät korjaamaan satoa, josta ette ole nähneet vaivaa. Toiset ovat tehneet työn, mutta te pääsette korjaamaan heidän vaivannäkönsä hedelmät." (Joh. 4:31-38)

Naisen kanssa Jeesus keskusteli vedestä, ja nyt opetuslasten kanssa aiheena on ruoka – ja opetuslapset ovat aivan yhtä ymmällään kuin nainen vähän aikaisemmin. Jeesuksen opetus on kuitenkin varsin selvä: ihmistä ei tee tyytyväiseksi vain ruoka vaan ennen

kaikkea Jumalan tahdon tekeminen ja häneltä saadun tehtävän toteuttaminen.

Opetuslasten tehtävä Jumalan suunnitelmissa oli sadon korjaaminen iankaikkiseen elämään. Kylvötyö oli jo tehty, sen olivat tehneet toiset. Jeesus viittaa

tässä ehkä Vanhan testamentin profeettoihin, ehkä Johannes Kastajaan, tai ehkä myös itseensä. Hyvin pian opetuslapset pääsisivät

korjaamaan sitä satoa, jonka Jeesus oli kylvänyt keskustellessaan naisen kanssa.

Monet tuon Samarian kaupungin asukkaista uskoivat Jeesukseen kuultuaan naisen todistavan: "Hän kertoi minulle kaiken mitä olen tehnyt." Kun samarialaiset tulivat Jeesuksen luo, he pyysivät häntä jäämään kaupunkiin, ja hän jäikin sinne kahdeksi päiväksi. Yhä useammat uskoivat Jeesukseen kuultuaan hänen itsensä puhuvan, ja he sanoivat naiselle: "Nyt emme enää usko vain sinun puheesi perusteella. Me olemme nyt itse kuulleet häntä ja tiedämme, että hän todella on maailman pelastaja." (Joh. 4:39-42)

Palataan Samarian kaupungin herätykseen. Ensin naisen todistus oli saanut monet uskomaan ja tulemaan Jeesuksen luo kuulemaan lisää. Nyt Jeesuksen oman puheen kuuleminen sai yhä useammat uskomaan, että Jeesus on maailman pelastaja.

Meidänkin uskomme perustuu usein aluksi siihen, mitä jotkut toiset ihmiset sanovat ja

kertovat kokeneensa. On kuitenkin tarkoitus, että usko vähitellen alkaa rakentua Jumalan oman sanan eikä toisten todistuksen varaan. Siksi on tärkeää, että luemme itse Jumala sanaa ja siten kuuntelemme, mitä sanottavaa Hänellä on. Me saamme - ja meidän täytyykin - kuitenkin pitää arvossa niitä ihmisiä, joiden kautta olemme oppineet tuntemaan Jeesuksen. He ovat olleet Jumalan työtovereita meidän hyväksemme.

Kahden päivän kuluttua Jeesus sitten lähti Galileaan. Hän oli itse sanonut, ettei profeettaa pidetä arvossa kotiseudullaan, mutta kun hän nyt tuli Galileaan, galilealaiset ottivat hänet ystävällisesti vastaan. Hekin olivat käyneet Jerusalemissa juhlilla ja nähneet, mitä Jeesus siellä juhlan aikana teki. (Joh 4:43-35)

Matka jatkui. Samaria jäi taakse ja niin tultiin Jeesuksen kotiseuduille Galileaan. Sielläkin Jeesus sai tällä kertaa ystävällisen vastaanoton, vaikka muuten saikin usein

kokea, etteivät liian tutut ihmiset osanneet arvostaa häntä Jumalan profeettana (lue Luuk. 4:16-30).

Jeesus tuli taas Galilean Kaanaan, missä hän oli muuttanut veden viiniksi. Kapernaumissa oli kuninkaan virkamies, jonka poika oli sairaana. Kuultuaan Jeesuksen tulleen Juudeasta Galileaan hän lähti Jeesuksen luo ja pyysi, että tämä tulisi parantamaan pojan, joka oli kuolemaisillaan. Jeesus sanoi hänelle: "Te ette usko, ellette näe tunnustekoja ja ihmeitä." Mutta virkamies pyysi: "Herra, tule, ennen kuin poikani kuolee." Silloin Jeesus sanoi: "Mene kotiisi. Poikasi elää." Mies uskoi, mitä Jeesus hänelle sanoi, ja lähti. Jo kesken matkan tulivat hänen palvelijansa häntä vastaan ja kertoivat pojan parantuneen. Mies kysyi heiltä, mihin aikaan poika oli alkanut toipua, ja he sanoivat: "Eilen seitsemännellä tunnilla kuume hellitti." Silloin isä ymmärsi, että se oli tapahtunut juuri silloin, kun Jeesus sanoi hänelle: "Poikasi elää", ja hän ja koko hänen talonsa väki uskoivat Jeesukseen. Tämä oli Jeesuksen toinen tunnusteko, ja hän teki sen tultuaan Juudeasta Galileaan. (Joh. 4:36-54)

Vielä luvun lopussa kerrotaan Jeesuksen toisesta tunnusteosta. Kuninkaan (Herodeksen) virkamiehen poika oli

vakavasti sairaana, ja hädissään isä pyysi Jeesuksen apua. Hänen sydämessään oli jo ainakin sen verran uskoa, että hän kääntyi

Jeesuksen puoleen hätänsä kanssa. Itse asiassa juuri siinä – Jeesuksen puoleen kääntymisessä ja avun pyytämisessä – on se usko, jonka kautta me pelastumme.

Mies pyytää Jeesusta luokseen parantamaan sairaan, mutta Jeesus lausuu vain sanan, ja se riittää. Mies uskoo Jeesuksen sanan

todeksi, ja saa pian huomata, että usko ei ollut turha, vaan poika parani. Tässä tulee esiin pelastavan uskon toinen puoli. Se on luottamista Jumalan sanan lupauksiin. Jeesus sanoo meille: “Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi.” Usko vastaa: “Se on totta. Kiitos, Jeesus.”

Pähkäiltävää

- **Miltä tuntuu ajatella, että Jeesus tietää sinunkin elämäsi salaisuudet?**
- **Kenelle sinä voisit mennä kertomaan Jeesuksesta?**
- **Mikä merkitys sinun uskonelämässäsi on niillä ihmisillä, jotka ovat opettaneet sinut tuntemaan Jeesuksen?**

www.sley.fi/staff/villea/sisarengas